

ETISK RÅD

AVGJØRELSE I SAK NR. 2010/3

Klager: X

Innklaget: Terra Markets AS
Parkveien 61
0254 OSLO

Saken gjelder:

Saken gjelder klage på mangelfull oppfølging fra verdipapirforetakets side, blant annet vedrørende informasjon om klagers egenkapitalstatus i forbindelse med aksjehandel.

Etisk Råd er satt med følgende medlemmer:

Geir Woxholth (Prof. dr. juris) (leder)
Asbjørn Wangerud
Tom Kristoffersen
Randi Nordstrøm

I

Saken gjelder klage på mangelfull oppfølging fra verdipapirforetakets side, blant annet vedrørende informasjon om klagers egenkapitalstatus i forbindelse med aksjehandel gjennom tidligere Orion Securities. Verdipapirforetaket har etter at klagen ble innsendt endret navn til Terra Markets, og vil i det følgende bli benevnt verdipapirforetaket eller Terra Markets.

II

Klagers anførsler:

Klager har handlet med samme megler i verdipapirforetaket siden 2005 og har opparbeidet et tillitsforhold til megler og hans vurderinger. Frem til september 2008 hadde klager en forståelse av et ryddig og tillitsfullt forhold til megler.

I 2007 tapte klager kr. 73 144 på aksjehandel formidlet gjennom verdipapirforetaket. Ved inngangen til 2008 tok klager dette opp med megler og klager ga tydelig beskjed om at han ønsket en forsiktig profil for å unngå for mye tap. Inngående beløp til disposisjon for aksjehandel den 1. januar 2008 var kr. 121.702. I løpet av 2008 satte klager inn ytterligere kr. 160.000 på konto hos Terra Markets. Den 15. september 2008 ble klager kontaktet av megleren som ønsket å diskutere strategien videre. Klager ble da kjent med at gjenstående egenkapital var på kr. 9 000. Totalt tap for 2008 ble kr. 281 746, inklusiv kurtasje på kr. 57 000. Klager har vist til at han også har blitt rådet til å handle på kreditt.

Klager viser til at han ikke var klar over sin egenkapitalstatus som han først ble gjort kjent med i nevnte telefonsamtale i september 2008. Klager har vist til at han hadde stanset handelen på et langt tidligere tidspunkt dersom han hadde vært klar over dette. Forslaget til Terra Markets var å fortsette å handle for å tjene inn tapet. Dette var uaktuelt for klager, og ikke i samsvar med klagers investeringsprofil.

Klager har vist til at han ble klassifisert som ”ikke-profesjonell” kunde, og at han dermed har krav på den høyeste grad av investorbeskyttelse. Videre at foretaket er forpliktet til å tilpasse tjenesteytelse til klagers individuelle behov og forutsetninger, herunder at foretaket skal vurdere hvorvidt en transaksjon er hensiktsmessig eller egnet. Klager viser videre til at Terra Markets har en frarådningsplikt hvis kunden ønsker gjennomført en handel som ikke er hensiktsmessig. Endelig viser klager at verdipapirforetaket er underlagt generelle regler om god forretningsskikk.

Klager har ingen økonomisk bakgrunn eller utdanning. Kjøp og salg av aksjer via foretaket ble gjort etter initiativ/anbefaling fra megler og med telefonisk godkjenning av klager. Videre har kjøp/salg blitt bekreftet med ordresedler på e-mail og i post. Klager har vist til at ordresedlene inneholder beløpet for kjøp/salg med kurtasje, men at de ikke gir informasjon om innstående saldo eller gevinst/tap for hver transaksjon. Videre har klager mottatt kvartalsvise kontoutdrag som viser alle kjøp/salg med utgående balanse. Disse kontoutdragene inneholdt ikke oversikt over innstående saldo, belåning, egenkapital eller total gevinst/tap. Klager mener således at denne informasjonen ikke ga den tilstrekkelige oversikt. Klager hadde heller ikke internett tilgang med mulighet for oversikt over egen konto, porteføljeutvikling eller saldo.

Klager viser til at kjøp/salg av et selskap ofte er gjort i flere poster slik at det er vanskelig å holde oversikt over faktisk gevinst/tap. Tilsendt informasjon om handler gir et komplisert

bilde og bidrar i begrenset grad med nødvendig informasjon som gjør det mulig å ha en reell oversikt og tolke utviklingen. I september 2008 mottok klager rapporter for annet kvartal som viste utgående balanse på kr. 268 985 den 30. juni 2008. De største tapene fant sted i tredje kvartal. I dette kvartalet ble det gjennomført ca. 100 transaksjoner. Totalt ble det gjennomført 133 transaksjoner i perioden 1. januar 2008 til 15. september 2008.

Klager har vist til at han hadde et tillitsforhold til megler og at han hadde tillit til at megler fulgte opp formålet om et "ikke tap" for 2008. Klager har vist til at megleren i telefonsamtalen 16. september 2008 ikke hadde noen god grunn til hvordan det var mulig at hele egenkapitalen var tapt og at klager ikke var informert om situasjonen.

Når klager i ettertid har gått gjennom transaksjonene og tilgjengelig informasjon er det vanskelig å se at egenkapitalen er i ferd med å forsvinne. I praksis er det en meget komplisert og betydelig arbeidsoppgave å selv holde oversikt over aktuell saldo. Noen transaksjoner er gjennomført med flere poster i kjøp og salg av samme selskap, andre transaksjoner har vært gjennomført med egenkapital og noe belånt. Klager mener derfor det er urimelig og forvente at en "ikke-profesjonell" kunde skal summere manuelt et stort antall ordresedler for å holde en oversikt og ikke kunne stole på megler. Når informasjon fra verdipapirforetaket mangler saldoopplysninger, utvikling og oversikt over egenkapital med fordeling kreditt/egenkapital kompliseres dette ytterligere. Klager mener således at Terra Markets ikke har overholdt sin informasjons- og tilrådningsplikt. Klager mottok verken skriftlig eller muntlig advarsel fra megler da egenkapitalen ble betydelig redusert.

Klager ber om vurdering om hans nettotap i forbindelse med tap på aksjetransaksjoner er klanderverdig og berettiger til noen form for erstatning. Klager ber også om at praksis endres slik at verdipapirforetaket må informere om aktuell saldo på ordresedler, kvartalsvise kontoutdrag og at kunder gis internett tilgang.

III

Innklagedes anførsler:

Terra Markets har vist til at klager ønsket aktiv handel med gearing element. Dette fant verdipapirforetaket å kunne etterkomme på bakgrunn av at klager hadde oppgitt høy erfaring med aksjer, verdipapirfinansiering og shortsalg. Klager oppga å ha 10 millioner i eiendom og 1 millioner i verdipapirer.

Klager viser selv til å ha handlet aktivt og over lang tid. Klager har videre i løpet av den perioden han har handlet gjennom verdipapirforetaket hatt tilgang til all nødvendig informasjon gjennom løpende kontakt med megler, tilsendte sluttседler, kvartalsrapporter og VPS endringsmeldinger. Når det gjelder klagers henvisning til at mottatte ordresedler og kvartalsvise oversikter over kjøp og salg ikke har oversikt over kundens totale saldo, har verdipapirforetaket i korrespondansen med klager vist til at det verken er et krav eller naturlig at sluttседler skal inneholde kundens totale saldo.

Terra Markets kan ikke se at saken kvalifiserer til erstatning slik klager hevder.

IV

Etisk Råd bemerkter:

Klager innga klage ved brev 18. januar 2010. Terra Markets har inngitt tilsvar i brev 2. februar 2010. I tillegg til dette har partene kommentert hverandres anførsler i samsvar med behandlingsreglene for Etisk Råd § 3-3 tredje ledd. Rådet har også gjennomgått en rekke tilfeldig utvalgte lydopptak av samtaler mellom klager og verdipapirforetaket for å kunne vurdere kundeforholdet samt verdipapirforetakets opptreden i forhold til klager.

Når det gjelder klagers anmodning om erstatning, presiseres innledningsvis at det ligger utenfor Rådets kompetanse å treffe beslutning om at erstatning eller annen kompensasjon skal ytes, jf. behandlingsreglene § 4-1 første ledd. Rådet presiserer at beslutning i en klagesak kun skal angi om klageren har fått medhold eller ikke.

Rådet forstår klagen slik at det er oppfølgingen i løpet av kundeforholdet det klages over, herunder at verdipapirforetaket må holdes ansvarlig for at klager ikke hadde oversikt over status på sine investeringer og totale saldo. Et av vurderingstemaene i denne saken er hvem som skal holdes ansvarlig for at klager ikke var kjent med at egenkapitalen til klager var i ferd med å bli tapt.

Rådet vil i det følgende vurdere om Terra Markets gjennom sine tjenester overfor klager har brutt verdipapirhandellovens krav til god forretningsskikk eller gjeldende etiske normer for medlemmer av Norges Fondsmeglerforbund. Som utgangspunkt for vurderingen viser Rådet til den klare hovedregelen om at kunden selv er ansvarlig for sine investeringsbeslutninger og de investeringer som foretas. Dette gjelder selv om ordrene legges inn etter konkrete råd eller generelle anbefalinger fra verdipapirforetaket.

Det er ikke noe i klagen som tilsier at klager ikke var informert om at aksjeinvesteringene var forbundet med risiko. Dette er for øvrig heller ikke anført av klager. I den forbindelse viser Rådet til at klager i kundeprofilskjemaet har krysset av for at han hadde høy investeringserfaring med noterte aksjer og verdipapirfinansiering samt middels investeringserfaring med unoterte aksjer. Rådet har lagt til grunn at klager hadde den nødvendige erfaring og kunnskap til å forstå risikoen, herunder at det ved aksjeinvesteringer alltid vil være en risiko for tap av hele eller deler av den investerte kapital.

Rådet viser på generelt grunnlag til at det er den enkelte investors primæransvar å holde oversikt over sine eksponeringer og posisjoner til enhver tid. Rådet legger således avgjørende vekt på at klager løpende har mottatt sluttседler fra Terra Markets og meldinger fra VPS i etterkant av samtlige handler, og at dette skaper grunnlag for at klager selv skal kunne holde oversikter over gevinst/tap av handler for aktuell handelsperiode. I mangel av nødvendig oversikt, er det klager selv som er nærmest til å anmode om *ytterligere* informasjon, og eventuelt avvente flere handler, inntil vedkommende har den nødvendige oversikt.

Rådet viser til at det at verdipapirforetaket gir konkrete råd eller generelle anbefalinger ikke i seg selv kan lede til noe ansvar for verdipapirforetaket om markedets faktiske utvikling ikke samsvarer de råd/anbefalinger som ble gitt. Noe annet ville innebære en forsikring mot tap og i realiteten medføre at den potensielle risikoen ble overført til verdipapirforetaket. Rådet viser herunder til klagers redegjørelse om at han alltid godkjente de aksjekjøp og aksjesalg megleren anbefalte, samt at han mottok ordresedler for alle gjennomførte handler. Når det gjelder klagers finansielle situasjon legger Rådet til grunn at klager i henhold til opplysningene gitt i kundeprofilskjemaet, har vært i stand til å håndtere den risiko klager var eksponert for.

På bakgrunn av ovennevnte er det etter Rådets vurdering ikke holdepunkter for at Terra Markets har brutt med kravet til god forretningsskikk eller de etiske normene slik klager har anført. Rådet har på denne bakgrunn kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Når det gjelder klagers anmodning om at om at praksis må endres slik at verdipapirforetaket må informere om aktuell saldo på ordresedler og kvartalsvise kontoutskrifter, viser Rådet avslutningsvis til at det ikke er opplysninger i saken som gir grunnlag for å endre praksis.

Etisk Råd har etter dette fattet følgende vedtak:
Klager gis ikke medhold.

Oslo, 28. oktober 2010